

[Landbrugsministeren]

lierne mulighed for fleksibel overgang mellem arbejde og pensionering.

Disse forhold har betydning for befolkningsunderlaget i landdistrikterne og får dermed afgørende indflydelse på levevilkårene på landet. Dette tema har regeringen anmodet Landbokommissionen om at arbejde med.

Landmændenes indkomst.

Landmændenes indkomster har svinget stærkt. Efter kriseperioden, hvor indkomsterne var kommet ned på et meget lavt niveau, blev indkomsten fra bedriften fra 1981 til 1985 fordoblet til i gennemsnit ca. 150.000 kr. pr. heltidsbrug. I år vil indkomsten falde lidt. Når indkomstudviklingen har været gunstig de sidste 4-5 år, hænger det sammen med forbedrede prisforhold, produktivitsfremgang, gode høstresultater og virkningerne af den rente- og inflationsdæmpende politik.

I forhold til erhvervets behov for investering, udvikling og generationsskifte er der fortsat tale om utilstrækkelige indtjeningsvilkår, men set over en længere årrække har stigningen fulgt indkomstudviklingen for andre befolkningsgrupper.

Den øgede specialisering i produktionen medfører, at indkomsterne bliver mere og mere følsomme over for ændringer i pris- og afsætningsforhold, og der er en ganske stor spredning i indkomstudviklingen, afhængigt af produktionsgren.

Bidraget til samfundøkonomien.

Landbruget har stor samfundsmæssig betydning. Bidraget til landets samlede produktion – bruttofaktorindkomsten – fra den primære sektor og forarbejdnings- og forsyningsvirksomhederne har gennem en længere årrække udgjort omkring 10 pct. Erhvervet beskæftiger ca. 210.000 fuldtidsbeskæftigede. Antallet er svagt vigende, idet nedgang i den primære beskæftigelse kun delvis opvejes af en stigning i beskæftigelsen i de øvrige sektorer.

Fra 1981 til 1985 steg produktionen i det primære landbrug mængdemæssigt med 3½-4 pct. om året.

Bidraget til betalingsbalancen, nettoeksporten fra landbrugserhvervet, udgjorde ca.

43 mia. kr. i 1985. Nettolandbrugseksporten er steget med godt 13½ mia. kr. siden 1981.

Landbrugseksporten steg fra 1981 til 1985 med ca. 43 pct. til 51,2 mia. kr., svarende til ca. 21 pct. af den samlede vare- og tjenesteeksport. Fremgangen har været særlig udpræget på markederne uden for EF. Mængdemæssigt er eksporten af de fleste basisprodukter – oksekød, svinekød, smør, æg og fjerkræ – stagneret, idet korneksporten dog er tredoblet. Omvendt er eksporten af mere forarbejdede og forædlede varer – kød- og mælkekonserves og ost m.m. – steget væsentligt. Stigningen i eksporten af forædlede produkter er især gået til markederne uden for EF.

I den første del af 1986 har der været et fald i værdien af landbrugseksporten. Denne tendens synes at være ophørt. Samtidig er importen af rå- og hjælpestoffer gået tilbage. Tilbagegangen i værdien af landbrugseksporten har hovedsagelig berørt markederne uden for EF, mens eksporten til EF-landene har kunnet opretholdes nogenlunde uændret.

Nedgangen er i det væsentlige konjunkturrelt bestemt og skyldes i høj grad den faldende dollarkurs. Derudover har verdensmarkedet – som følge af overproduktion og stigende aggressivitet i de store producentlandes eksportpolitik – været præget af generelt faldende priser.

3. Udviklingsperspektiver i landbruget

De markeds-mæssige forudsætninger.

Verdensmarkedet for landbrugsprodukter er præget af stigende udbud og stagnerende efterspørgsel. Der er stærkt stigende produktivitet i de fleste sektorer kombineret med stagnerende fødevareefterspørgsel i de købedygtige lande.

Billedet er også præget af voksende protektionisme i mange lande og satsning på kraftige eksportfremmende foranstaltninger i landbrugssektoren.

Fremtidsperspektiverne for landbrugssektoren er i meget høj grad bestemt af mulighederne for at etablere en målrettet international dialog med henblik på genetablering af afbalancerede markedsforhold i landbrugssektoren.

Ved de kommende GATT-forhandlinger er det vigtigt at komme frem til en aftale om en produktionsbegrænsende politik og bedre